

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου **89**

18 Μαΐου 1995

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

140. Θέσπιση στοιχειωδών κανόνων για την προστασία των μόσχων στις εκτροφές, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 91/629/Ε.Ο.Κ. του Συμβουλίου 2

— ◆ —

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 140 (2)

Θέσπιση στοιχειωδών κανόνων για την προστασία των μόσχων στις εκτροφές, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 91/629/Ε.Ο.Κ. του Συμβουλίου.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) του άρθρου 1 παρ. 1 και 3 του Ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του καινοτικού δικαίου» (Α' 34), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του Ν. 1440/1984 «Συμμετοχή της Ελλάδος στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού ΕΥΡΑΤΟΜ» (Α' 70).

β) του άρθρου 20 παρ. 1 περίπτ. 2, 4 και 9 του Ν. 248/1914 «Περί οργανώσεως της ζωοτεχνικής και κτηνιατρικής υπηρεσίας» (Α' 110), όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο μόνο του Α.Ν. της 23.1.1936 «Περί συμπληρώσεως του Ν. 248/1914» (Α' 47).

γ) του άρθρου 29Α του Ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» (Α' 137), όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (Α' 154).

δ) της υπ' αριθμ. 6033/1994 απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Γεωργίας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Γεωργίας Φ. Κωνσταντίνου και Β. Βασιλακάκη» (Β' 550).

2. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος Διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

3. Την με αριθμ. 67/1995 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και του Υφυπουργού Γεωργίας, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός

(άρθρο 1 της οδηγίας 91/629/Ε.Ο.Κ.)

Με το παρόν Διάταγμα θεσπίζονται στοιχειώδεις κανόνες για την προστασία των μόσχων που κρατούνται περιορισμένοι για εκτροφή και πάχυνση.

Άρθρο 2

Ορισμοί

(άρθρο 2 της οδηγίας 91/629/Ε.Ο.Κ.)

Για τους σκοπούς του παρόντος Διατάγματος, θεωρείται:

α) «Μόσχος» κάθε βοοειδής ηλικίας κάτω των έξι (6) μηνών,

β) «Αρμόδια Αρχή» η αρμόδια Κεντρική Δ/ση Κτηνιατρικής της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Γεωργίας και κάθε περιφερειακή Κτηνιατρική Αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 5 του Π.Δ/τος 420/1993 (Α' 179) καθώς και η Δ/ση Εισροών Ζωικής Παραγωγής της Γενικής Δ/σης Ζωικής Παραγωγής και κάθε περιφερειακή ζωοτεχνική αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 3 περιπτ. β) της απόφασης 339854/1993 (Β' 260) του Υφυπουργού Γεωργίας.

Άρθρο 3

(άρθρο 3 της οδηγίας 91/629/Ε.Ο.Κ.)

1. Όλες οι νεόδμητες ή ανοικοδομηθείσες εκμεταλλεύσεις ή / και όλες οι εκμεταλλεύσεις που τίθενται σε λειτουργία για πρώτη φορά μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος Δ/τος και για χρονική περίοδο τεσσάρων (4) ετών πρέπει να πληρούν τουλάχιστον τις ακόλουθες απαιτήσεις:

-όταν οι μόσχοι σταβλίζονται ομαδικά, πρέπει να διαθέτουν ελεύθερο χώρο αρκετό ώστε να μπορούν να τρέφονται και να κατακλίνονται άνετα, εμβαδού δε τουλάχιστον 1,5 μ² ανά μόσχο, βάρους 150ΚΓΡ,

-όταν τα βοοειδή σταβλίζονται σε ατομικά διαμερίσματα ή είναι δεμένα σε σταύλους, τα διαμερίσματα ή οι σταύλοι θα πρέπει να έχουν διάτρητα τοιχώματα και το πλάτος τους δεν πρέπει να είναι λιγότερο είτε από 90 CM ± 10%, είτε λιγότερο από 0,80 φορές του ύψους των ακρωμίων.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται στις εκμεταλλεύσεις με λιγότερους από έξι (6) μόσχους.

3. Ειδικοί όροι μπορούν να ισχύουν:

-για τους μόσχους των οποίων η κατάσταση υγείας ή η συμπεριφορά απαιτεί να απομονωθούν από την ομάδα, ώστε να υποβληθούν σε θεραπεία,

-για τα βοοειδή αναπαραγωγής, καθαρής φυλής, όπως αυτά νοούνται στην απόφαση 261270/91 (Β' 224) του Υπουργού Γεωργίας, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα,

-για τους μόσχους που διατηρούνται μαζί με την μητέρα τους για να θηλάζουν,

-για τους μόσχους που σταβλίζονται ελεύθερα.

4. Η διάρκεια χρησιμοποίησης των εγκαταστάσεων οι οποίες έχουν ανεγερθεί:

-πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος Δ/τος και δεν πληρούν τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ορίζεται με απόφαση του Νομάρχη, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας νομαρχιακού επιπέδου Κτηνιατρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας, μετά από συνεργασία με την αρμόδια νομαρχιακού επιπέδου Ζωοτεχνική Αρχή του Υπουργείου Γεωργίας, βάσει των αποτελεσμάτων των διενεργουμένων επιθεωρήσεων του άρθρου 5 παρ. 1 του παρόντος Δ/τος, και δεν μπορεί να υπερβαίνει την 31η Δεκεμβρίου 2003,

-κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, δεν μπορεί να υπερβαίνει την 31 Δεκεμβρίου 2007, εκτός εάν έχουν συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις του παρόντος Δ/τος.

Άρθρο 4

(άρθρο 4 της οδηγίας 91/629/Ε.Ο.Κ.)

Οι συνθήκες εκτροφής των μόσχων πρέπει να είναι σύμφωνες με τις γενικές διατάξεις που ορίζονται στο παράρτημα του παρόντος Δ/τος.

Άρθρο 5

(άρθρο 7 της οδηγίας 91/629/Ε.Ο.Κ.)

1. Η αρμόδια νομαρχιακού επιπέδου Κτηνιατρική Υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας σε συνεργασία με την αρμόδια νομαρχιακού επιπέδου Ζωοτεχνική Αρχή, πραγματοποιεί επιθεωρήσεις για τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων και του παραρτήματος του άρθρου 8 του παρόντος Δ/τος.

2. Οι επιθεωρήσεις αυτές είναι δυνατόν να διεξάγονται κατά τη διάρκεια ελέγχων, που διενεργούνται για άλλους σκοπούς και πρέπει να καλύπτουν κάθε χρόνο ένα στατιστικά αντιπροσωπευτικό δείγμα των διαφόρων συστημάτων εκτροφής, που χρησιμοποιούνται στη χώρα.

3. Για πρώτη φορά μέχρι την 30η Απριλίου 1996 και κάθε δύο χρόνια πριν από την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Απριλίου, η αρμόδια Κεντρική Κτηνιατρική Αρχή του Υπουργείου Γεωργίας, μετά από συνεργασία με τη Δ/ση Εισροών Ζωικής Παραγωγής, ενημερώνει την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων που διενεργήθηκαν κατά τα δύο (2) προηγούμενα χρόνια, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, καθώς και για τον αριθμό των επιθεωρήσεων που διενεργήθηκαν σε σχέση με τον αριθμό των εκμεταλλεύσεων στη χώρα.

Άρθρο 6

(άρθρο 8 της οδηγίας 91/629/Ε.Ο.Κ.)

Για να εισαχθούν στην Ελλάδα ζώα προέλευσης τρίτων χωρών πρέπει να συνοδεύονται από πιστοποιητικό, που χορηγείται από την αρμόδια αρχή της χώρας προέλευσης, και στο οποίο βεβαιώνεται, ότι τα ζώα είχαν μεταχειρισθεί τουλάχιστον ισοδύναμη της μεταχείρισης που προβλέπεται από το παρόν δ/γμα.

Άρθρο 7

(άρθρο 9 της οδηγίας 91/629/Ε.Ο.Κ.)

1. Οι αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Γεωργίας οφείλουν να συνεργάζονται με τους πραγματογνώμονες κτηνιάτρους της Επιτροπής, οι οποίοι μπορούν να πραγματοποιούν επιτόπιους ελέγχους, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο, για την πιστή εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Δ/τος και να τους παρέχουν κάθε αναγκαία βοήθεια για την εκπλήρωση της αποστολής τους.

Η αρμόδια Κεντρική Κτηνιατρική Υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας ενημερώνεται από την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα αποτελέσματα των ελέγχων και στη συνέχεια λαμβάνει, σε συνεργασία με τη Δ/ση Εισροών Ζωικής Παραγωγής, τα αναγκαία μέτρα για να ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα αυτού του ελέγχου.

2. Όσον αφορά τις σχέσεις, με τις τρίτες χώρες ισχύουν οι διατάξεις του κεφαλαίου ΙΙΙ των άρθρων 70, 71 και 72 του π.δ/τος 420/1993 (Α' 179).

Άρθρο 8

Το Παράρτημα, που ακολουθεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος Δ/τος:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Τα υλικά που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή των χώρων σταβλισμού, και ιδίως των διαμερισμάτων και

του εξοπλισμού, με τα οποία ενδέχεται να έλθουν σε επαφή οι μόσχοι, δεν πρέπει να είναι επιβλαβή για τους μόσχους και πρέπει να είναι δυνατόν να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται καλά.

2. Έως ότου θεσπιστούν σχετικοί κοινοτικοί κανόνες, ο ηλεκτρικός εξοπλισμός και τα ηλεκτρικά κυκλώματα πρέπει να είναι εγκατεστημένα σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία ώστε να αποφεύγονται οι ηλεκτρικές εκκενώσεις.

3. Η μόνωση, η θέρμανση και ο εξαερισμός του κτιρίου πρέπει να εξασφαλίζουν ότι η κυκλοφορία του αέρα, η στάθμη κονιορτού, η θερμοκρασία, η σχετική υγρασία του αέρα και οι συγκεντρώσεις αερίων παραμένουν εντός ορίων που δεν βλάπτουν τους μόσχους.

4. Κάθε αυτόματος ή μηχανικός εξοπλισμός που είναι απαραίτητος για την υγεία και την καλή διαβίωση των μόσχων, πρέπει να επιθεωρείται τουλάχιστον μια φορά την ημέρα. Κάθε διαπιστωμένο ελάττωμα πρέπει να διορθώνεται αμέσως, ή, εάν κάτι τέτοιο είναι αδύνατο, πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για να προστατευθούν η υγεία και η καλή διαβίωση των μόσχων μέχρι να επισκευασθεί η βλάβη, ιδίως με τη χρησιμοποίηση εναλλακτικών μεθόδων διατροφής και με τη διατήρηση ικανοποιητικού περιβάλλοντος.

Σε περίπτωση που χρησιμοποιείται σύστημα τεχνητού εξαερισμού, πρέπει να προβλέπεται κατάλληλο σύστημα αντικατάστασης για να εξασφαλίζεται επαρκής ανανέωση του αέρα ώστε να διατηρούνται η υγεία και οι καλές συνθήκες διαβίωσης των μόσχων σε περίπτωση βλάβης του συστήματος, πρέπει δε να υπάρχει σύστημα συναγερμού που να προειδοποιεί τον εκτροφέα για τη βλάβη. Το σύστημα συναγερμού πρέπει να ελέγχεται τακτικά.

5. Οι μόσχοι δεν πρέπει να είναι διαρκώς στο σκοτάδι. Για το λόγο αυτόν, για να καλύπτονται οι φυσιολογικές ανάγκες τους και οι ανάγκες συμπεριφοράς τους, θα πρέπει να προβλέπεται, ανάλογα με τις διάφορες κλιματικές συνθήκες, κατάλληλος φυσικός ή τεχνητός φωτισμός ο οποίος, στη δεύτερη περίπτωση, πρέπει να ισοδυναμεί τουλάχιστον προς τη διάρκεια φυσικού φωτισμού η οποία είναι διαθέσιμη φυσιολογικά μεταξύ 9.00 και 17.00. Επιπλέον, πρέπει να υπάρχει κατάλληλος (σταθερός ή κινητός) φωτισμός, επαρκούς εντάσεως, που να επιτρέπει την επιθεώρηση των μόσχων ανά πάσα στιγμή.

6. Όλοι οι μόσχοι που εκτρέφονται ομαδικά ή σε ατομικές θέσεις πρέπει να επιθεωρούνται από τον κάτοχο ή τον υπεύθυνο των ζώων τουλάχιστον μια φορά την μέρα. Κάθε μόσχος που φαίνεται ασθενής ή τραυματισμένος πρέπει να υποβάλλεται χωρίς καθυστέρηση, σε κατάλληλη θεραπευτική αγωγή.

Οι ασθενείς ή τραυματισμένοι μόσχοι πρέπει να μπορούν, όταν αυτό είναι απαραίτητο, να απομονώνονται σε κατάλληλους χώρους με ξηρά και άνετη στρωμή.

Εάν οι μόσχοι δεν αντιδρούν στις φροντίδες του εκτροφέα, πρέπει το συντομότερο δυνατόν, να ζητείται η γνώμη ενός κτηνιάτρου.

7. Οι χώροι σταβλισμού των μόσχων πρέπει να κατασκευάζονται έτσι ώστε κάθε μόσχος να μπορεί:

- να ξαπλώνει, να αναπαύεται, να σηκώνεται και να καθαρίζεται χωρίς δυσκολία,
- να βλέπει άλλους μόσχους.

8. Σε περίπτωση που οι μόσχοι είναι δεμένοι, το σύστημα πρόσδεσης δεν πρέπει να τους τραυματίζει και πρέπει να επιθεωρείται τακτικά και, εάν χρειάζεται, να

προσαρμόζεται ώστε να μη συνιστά ενόχληση. Κάθε σύστημα πρόσδεσης πρέπει να έχει αρκετό μήκος ώστε να επιτρέπει στο μόσχο να κινείται σύμφωνα με την παράγραφο 7. Το σύστημα πρόσδεσης πρέπει να σχεδιάζεται κατά τρόπο που να αποφεύγεται ο κίνδυνος στραγγαλισμού ή τραυματισμού.

9. Οι χώροι, οι κλωβοί, ο εξοπλισμός και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται για τους μόσχους πρέπει να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται κατάλληλα ώστε να προλαμβάνεται η αλληλομόλυνση και η εμφάνιση οργανισμών που είναι φορείς ασθενειών. Τα κόπρανα, τα ούρα και τα υπολείμματα τροφής θα πρέπει να απομακρύνονται όσο το δυνατό συχνότερα για να περιορίζεται η δυσοσμία και να αποφεύγεται η συγκέντρωση μυγών ή τρωκτικών.

10. Το δάπεδο δεν πρέπει να είναι ολισθηρό ή ανώμαλο, ώστε να αποφεύγεται ο τραυματισμός των μόσχων, και να είναι κατασκευασμένο έτσι ώστε να μην προκαλεί τραυματισμό ούτε ταλαιπωρία στους μόσχους που στέκονται ή ξαπλώνουν σ' αυτό.

Το δάπεδο πρέπει να είναι κατάλληλο για το μέγεθος και το βάρος των ζώων και να αποτελείται από ανθεκτική, επίπεδη και σταθερή επιφάνεια. Ο χώρος στον οποίο ξαπλώνουν τα ζώα πρέπει να είναι άνετος, καθαρός και κατάλληλα αποστραγγιζόμενος και να μην βλάπτει τους μόσχους. Για όλους τους μόσχους, ηλικίας κάτω των δύο εβδομάδων, πρέπει να προβλέπεται στρωμή.

11. Όλοι οι μόσχοι πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλη τροφή προσαρμοσμένη στην ηλικία και το βάρος τους και ανάλογη με τη συμπεριφορά και τις φυσιολογικές τους ανάγκες, έτσι ώστε να ευνοείται η καλή και η υγιεινή τους διαβίωση. Η τροφή πρέπει να περιέχει αρκετή ποσότητα σιδήρου καθώς και μία ελάχιστη ποσότητα ξηράς τροφής με εύπεπτες ίνες (από 100 έως 200 GR. την ημέρα, ανάλογως της ηλικίας του ζώου), ώστε να εξασφαλίζεται η καλή τους υγεία, οι καλές συνθήκες διαβίωσής τους και η ικανοποιητική ανάπτυξή τους και να καλύπτονται οι ανάγκες συμπεριφοράς τους. Ωστόσο, η υποχρέωση μιας ελάχιστης ποσότητας ξηράς ζωοτροφής που περιέχει εύπεπτες ίνες δεν απαιτείται για την παραγωγή μοσχारीων με άσπρο κρέας. Οι μόσχοι δεν πρέπει να φέρουν φίμωτρο.

12. Σε όλους τους μόσχους πρέπει να παρέχεται τροφή μια φορά την ημέρα. Σε περίπτωση που οι μόσχοι βρίσκονται σε ομαδικούς στάβλους και δεν τρέφονται ελεύθερα (AD LIBITUM) ή με αυτόματο σύστημα τροφής, όλοι οι μόσχοι της ομάδας πρέπει να λαμβάνουν τροφή την ίδια ώρα.

13. Όλοι οι μόσχοι ηλικίας άνω των δύο εβδομάδων πρέπει να μπορούν να έχουν καθημερινώς επαρκή ποσότητα καθαρού νερού ή να μπορούν να ικανοποιούν τις ανάγκες τους σε υγρό πίνοντας άλλα υγρά.

14. Η εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την παροχή τροφής και νερού πρέπει να σχεδιάζεται, να κατασκευάζεται, να τοποθετείται και να συντηρείται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να περιορίζεται στο ελάχιστο ο κίνδυνος μόλυνσης της τροφής ή του νερού των μόσχων.

Άρθρο 9

Η ισχύς του παρόντος Διατάγματος αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 1994.

Στον Υφυπουργό Γεωργίας αναθέτουμε τη δημοσίευση
και εκτέλεση του παρόντος Διατάγματος.

Αθήνα, 11 Μαΐου 1995

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΥΦ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ
Β. ΒΑΣΙΛΑΚΑΚΗΣ

